

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cap. 1. Huius libri doctrinam propter aliquorum scrupulum, districtioremve censuram non obscurari, sed potius exinde occasionaliter illustrari, & commendari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

PRIMA PARS ELUCI
DATIONIS

*Ea qua ad propositiones has in communi perti-
nent complectens.*

CAPVT I.

*Huius libri doctrinam propter aliquorum scrupulum, districtioremve censuram non
obscurari, sed potius exinde occasionaliter illustrari, &
commendari.*

NE eorum, quorum in proemio iam meminimus, scrupulus, aut
districtior censure circa propositiones infra referendas, & explican-
das, aliquem erga librum hunc Venerabilis nostri Ioannis legenti
scrupulum, aut suspensionem ingerat, debitamque eius doctrina fi-
dem, ac venerationem aliquo modo minuat, sed potius occasio-
naliter augeat, illud in primis prænotandum duximus, valde scili-
cet in Ecclesia antiquum, & consuetum esse, libros Sanctorum Pa-
trum valdeque illustrium Doctorum excellenti doctrina refertos non modicas con-
tradictiones districtioresque censuras, vel per inuidiam à malis, vel etiam ex nimio
zeli feruore à pijs viris (Deo sic ad maiorem veritatis illustrationem permittente,
diabolo verò ob eiusdem veritatis odium id procurante) per aliquod tempus pati,
quæ tamen temporanea contradictio non obscuritatem, nec suspensionem, nec vene-
rationis defectum, sed veritate perspecta perpetuum eis splendorem celebritatem-
que contulit, maioremque conciliauit auctoritatem: quod in his quoque mystici
Doctoris nostri libris sublimi, & præclara doctrina vndeque refertis euenturum
merito speramus. In huius ergo veritatis confirmationem aliqua ex certis historijs
exempla adducemus.

Et in primis, vt à præcipuis Ecclesiæ Doctoribus incipiamus, statim se se menti of-
fert celebre illud opus maximi Doctoris D. Hieronymi, quod ad vniuersæ Ecclesiæ
summam vtilitatem elaborauit, dum sacras Scripturas veteris Testamenti ex He-
braico fonte in Latinam linguam transtulit, aduersus quam translationem multi viri
graues tunc acriter insurrexerunt, eam grauius reprehendentes, pluraque contra eam
obijcientes, vt ex præfationibus eiusdem D. Hieronymi, quas præfixit sacris libris,

b

quos

B.
Joanni
à Cruce

Opera
mystica
NVI
128

quos ex Hebræo transfuit, quæque in Latinis Biblijs correctis, & auctoritate Clementis VIII. editis post libros sacros simul circumferuntur, in quibus de huiusmodi obrectatoribus valde conqueritur, & se ab eorum telis defendit, manifestè constat specialiterque Paladius Galata (referente eodem D. Hieronymo in prologo librorum contra Pelagian.) & Rufin. lib. 2. aduersus Hieronymum, prædictam translationem reprehensione dignam reijciendamque esse existimauerunt, & (quod magis est) D. August. eam non fuisse Ecclesiæ, necessariam, neque vtilem iudicauit, vt ex epist. 10. quæ est August. ad Hieron. & 11. quæ est Hieronymi ad Augustinum, quæ in tom. 2. operum D. Augustini habentur aperte constat. Ceterum hæc tam graui contradictione, distinctiori que plurium censura non obstante, tantum auctoritatis pondus, commanemque venerationem prædicta translatio obtinuit, vt Damasus Papa (sicuti refert Platina in eius vita) eam in communè Ecclesiæ vsum introduxerit, Ecclesiæ etiã generali applausu (vt affirmant D. Isidorus lib. 1. de diuinis Officijs cap. 12. & Raban. lib. 2. de Institutione Clericorum c. 54.) eam vt veriore, & clariorem statim admiserunt, insuper sublequentes Ecclesiæ Patres, vt D. Gregor. lib. 2. moral. c. 24. Isidorus lib. 6. ethymol. c. 5. & alij, imò & ipsemet D. August. lib. 18. de Ciuit. Dei, cap. 43. eandem valde commendauerunt, ac tandem vniuersalis Ecclesia in Conc. Trident. sess. 4. d. 4. vulgatam Latinam editionem pro authentica, & canonica habendam esse decreuit, hanc eandem summam auctoritatem prædicti D. Hieronymi translationi, quam continet maior pars librorum veteris testamenti eiusdem vulgatæ editionis contulit. Ecce ergo qualiter illa plurium offensione, grauique censura non obstante, non obscurata, sed insigniter illustrata prædicta translatio remansit.

3. Sed iam ad celeberrimum Ecclesiæ Doctorem, & lumen D. Augustinum transeamus, cuius insignes libri circa prædestinationem, & gratiam. Plurium animos non solum de communi vulgo, sed etiam presbyterorum, ac Episcoporum, qui & pietate, & eruditione celebres erant, ita offenderunt, vt multum ex eorum doctrina turbarentur, eamque valde suspectam haberent, vt in epistolis D. Hilarij, & Prosperi ad eundem Augustinum, quæ in tom. 7. operum ipsius ante librum de Prædestinatione Sanctorum circumferuntur, cernere licet, satisque indicat idem D. Prosperus in præfatione responsionum ad capita Gallorum, vbi hæc habet verba, *Doctrinam quam sancta memoria Augustinus Episcopus contra Pelagianos inimicos gratia Christi, & liberi arbitrij decomposuit, per multos annos apostolicè asseruit literisq; mandauit, quibusdam visum est, aut non intelligendis, aut intelligi eam nolendo reprehendere, & hoc quasi compendium cognitionis, his qui in discipulorum ducebantur asserre, vt qua in libris prædicti viri damnabilia reperisse iactabant, breuium capitulorum indicula publicarent, talique commento, & detestationem eius, quem impeterent obtinerent, & ab his, qua infamassent, curam exterriti lectoris auerterent.* Hæc Prosperus de Augustiniana doctrinæ contradictoribus, quæ proposito nostro non parum adaptantur.

Sed nunquid propter hanc tantorum virorum contradictionem Augustiniana doctrina suspecta, aut minus venerata remansit? imò potius occasione exinde delumpta magis illustrata fuit, maiusq; auctoritatis pondus, ac venerationis incrementum suscepit: siquidem non solum prædicti Sancti Patres Hilarius, & Prosperus pro eius defensione facilliter propugnarunt, sed etiam plures Summi Pontifices, vt Celestinus

in epistola ad quosdam Galliarum Episcopos c.2. Sanctus Leo in epistola ad Nicetam Aquileiensem Episcopum, Gelasius in epist. 5. ad vniuersos Episcopos per Picenum, ac in decreto, cum septuaginta Episcopis habito de apocriphis scripturis, & Ioann. 2. in epistola ad quosdam nobiles Senatores Romanos, ac denique Concil. Arausic. 2. iussu citati Leonis Pontificis celebratum prædictam D. Augustini doctrinam non solum approbauere, eius obtractatores grauius coarguentes, sed etiam summis laudibus commendarunt, adeo, vt iam Augustini in hac parte doctrina non tanquam vnius particularis Doctores opinio, sed tanquam Ecclesiæ Catholicæ communis sententia habeatur.

Similem, imò & maiorem infestationem scripta magni Gregorij Pontificis maximi passa fuere. Etenim, vt referunt S. Antoninus 2. parte historiae, cap. 3. titulo 12. §. 30. & Ioannes Diaconus libr. 4. suæ vitæ plures post Sancti Pontific. mortem ad comburendos libros ipsius ceperunt in Romana Ciuitate pariter anhelare, cumque aliquos iam combussissent, reliquos omnes proculdubio exurerent, nisi Petrus Diaconus Gregorij familiarissimus vehementer obstitisset clamans se super ipsius caput, dum scriberet, Spiritum Sanctum in similitudine columbæ frequentissimè perspexisse. Vnde ex illa tam acri persecutione non solum obscurati, aut in minori veneratione habiti prædicti libri remanserunt, sed potius æternum adquisiuere splendorem, ac tanquam in gens thesaurum summo honore, ac reuerentia in Ecclesia custoditi sunt.

Quid etiam de Angelici Doctores D. Thomæ libris dicemus? Etenim (vt refert Magist. Fr. Ferdinandus del Castillo Centuria. 1. historiae ordinis Prædicatorum lib. 3. cap. 31.) statim post S. Doctores obitum in ipsamet vniuersitate Parisiensi, vbi ille floruerat, quam plurimi Theologi insurrexerunt auctoritatisque doctrinæ illius inuidentes multas eius propositiones erroris nota damnauerunt, quæ persecutio eo vsq; progressa fuit, vt Parisiensis Episcopus sententiam excommunicationis contra defensores prædictarum propositionum D. Thomæ protulerit.

Sed quid inde sequutum fuit? sane post modicum tempus fracti sunt fluctus isti, doctrinaque D. Thomæ, occasione ex inde desumpta, non solum ab omni calumnia libera, sed summopere illustrata remansit. Nam anno Domini 1325. Stephanus Parisiensis Episcopus, simul cum omnibus Doctores Theologiæ Ecclesiæ, & Vniuersitatis, qui numero erant 72. habita longa consultatione de prædictis propositionibus, & magno studio examinatis, easdem quas alij, tanquam erroneas ante damnauerat, non solum catholicas esse iudicauerunt, sed vniuersam S. Doctores doctrinam summis laudibus celebrarunt & (quod caput est) plures Summi Pontifices videlicet Innocentius VI. in quodam sermone de laudibus S. Thomæ, qui incipit: *Et ecce plus quàm Salomon hic*, Ioannes XXII. qui Beatum Thomam Catalogo Sanctorum adscripsit. Clemens VI. in quadam Bulla, edita die quinta Februarij, Pontificatus sui anno secundo, Urbanus VI. in Bulla ad Archiepiscopum, & Doctores Vniuersitatis Tolosanae, Pius V. qui Doctorem Ecclesiæ quintum S. Thomam designauit in quadam Bulla edita Romæ die 11. Aprilis, anno 1576. ac tandem Clemens VIII. in Bulla speciali, qua Ciuitati Neapolitanæ sanctum Thomam in patronum, & protectorem concessit vniuersam Angelici Præceptoris doctrinam, non solum tanquam catholicam, & ab omni erroris labe immunem approbant, omnesque eius impugnatores

B.
Joanni
à Cruce

Opera
mystica
NVI
129

tanquam de veritate suspectos damnant, sed etiam a deo laudibus eam extollunt, & celebrant, omnibusque suscipiendam ac venerandam proponunt, & commendant, ut ad vniuersalem Ecclesiam illuminandam, eam à Deo datam, fuisse, singulosque ipsius articulos totidem esse miracula affirmant.

6. *Iam verò (ut ad rem nostram proximius accedamus) si insigniores libros, qui de vitæ internæ, & contemplatiuæ studijs, de mentis vnione cum Deo, alijsque huiusmodi minimè vulgaribus, & raris exercitijs mysticis sublimiter agunt, mente recolamus, inuenimus sanè eorum plures plurium quoque etiam piorum contradictiones, strictioresque censuras ad tempus passos fuisse: ex quo tamen libri illi eorum veritate, doctrinæque sublimitate attentè perpensa, & perspecta non obscuritatem aliquam, aut sinistram suspensionem, sed maiorem splendorem, auctoritatemque apud omnes obtinere: Quod in spiritualibus operibus celeberrimi illius contemplatoris Doctoris Ioannis Rusbrochij, quæ ab omnibus in summo honore, & veneratione habentur, cernere licet.*

Nam (ut in epistola nuncupatoria, quæ in principio operum ipsius apponitur, & in præfatione Laurentij Suriij, quæ ibidem habetur, refertur) aliqua eius opera, specialiter vero librum de Nuptijs spiritualibus, tanquam de errore suspectum ab aliquibus reijciendum putarunt, eo quod ea tempestate, qua ipse floruit, erant impudentissimi, ac amentissimi quidam hæretici, qui Liberorum spirituum nomine tunc vocabantur, quorum opiniones quædam cum huius sanctissimi viri, imò & cum quibusdam ipsius Christi sententijs nonnihil consentire videbantur, quod profusus idem in casu, de quo loquimur, propter hæreticos, qui Illuminati dicuntur, contigit. Inter reprehensores autem doctrinæ prædicti Rusbrochij primum tenuit locum præclarus ille Theologus Doctor Ioannes Gerson, de quo Surius loco citato sic loquitur: *Satis Gersonis reuerentia, quem & nos ita, ut decet, ob eius integritatem ex animo veneramus, tametsi peritus, & probe exercitatus fuit Theologus scholasticus, sed in mystica Theologia cognouit, ac experientia prorsus nihil habet ad Rusbrochium; quem licet doleamus ab eo nonnihil reprehensum, tamen quia ignorans in virum sanctum incurrit, nolimus acerbius in illum inuicti, certi videlicet, quod si Rusbrochij nostri vitam perspectam habuisset, summis eum laudibus celebrasset.* Hæc Surius de Gersono reprehendente doctrinam Rusbrochij; hæc nos etiam de reprehensoribus (si aliqui essent) doctrinæ mystici Doctoris nostri IOANNIS non immerito dicere possumus.

7. *Simile quid in spiritualibus operibus Venerabilis Patris, & clarissimi Theologi Doctoris Ioannis Thauleri, quæ magna apud omnes veneratione habentur, contigisse testatur Ludouicus Blosius in Apologia, quam pro eius defensione scripsit his verbis: Cum intellexissem plerosque à lectione librorum Doct. Ioannis Thauleri deterri verbi Ioannis Eckij, opera pretium esse duxi paucis ea refellere, quæ in ipsum Thaulerum minus considerate scribit Eckius. Hic enim disputans aduersus Martinum Lutherum Hæreticam recto libro de Purgatorio Thaulerum appellat Somniatorem, eumque hæresos insimulare videtur, nihil tamen adducit quo comprobet illum esse hæreticum. Qui si diligenter legisset eius lucubraciones, longe aliter de eo sensisset. Nam Thaulerus Catholica fidei cultor integerrimus est, eæ, quæ scripsit sanæ, & plane diuina sunt, ut cognoscere possunt omnes, qui in illis sunt versati, sed*

Eckius ardore Ecclesie succensus indignè tulit, quod Lutherus magnificè laudaret Thaulerum, & sententijs eius sua praua dogmata confirmare niteretur. Quid verò mirum, si miser, & infelix ille suos errores dictis Thauleri à se perperam allegatis tueri tentauerit; cum non solum Sanctorum Patrum, verum ipse quoque sacra, & diuina Scriptura verbis impudentissimè ad suam haresim stabilendam abutatur? Si doctrina Thauleri adherere voluisset, profecto hereticus nunquam fuisset: nam ex vnius Thauleri scriptis hareses, quæ hisce temporibus emerferunt, plenissimè confutari possunt, &c. Hæc Bloius, qui tandem, postquam Thaulerum ab iniuria egregie vindicauit, sic concludit: Ipse itaque Thaulerus non acerbè in odium adducendus, sed vt eximius, orthodoxusque Theologus, ac singularis Dei amicus commendandus est. Eckius, non putans se falli, dicit: Vtinam Thaulerus prorsus lateret, & non inuolaret in monasteria: Ego verò in nomine Domini dico: Vtinam Thaulerus vbique gentium cognitus, & in omnia monasteria receptus esset, atque à quam pluribus diligentissimè legeretur. Verum Eckius licet nimis circumspectè damnauerit Thaulerum, nondum à se satis studiosè lectum, nequaquam tamen hoc malignè fecisse credendus est: sed feruens ille zelus, quo inuehebatur in Lutherum Hæresiarcham, facile illi persuasit, vt præpropere iniquam de sanctissimo viro Thaulero sententiam ferret. Huc usque Bloius: quo nihil ad propositum nostrum aptius excogitari potuit.

Sed vt plures alios huius generis libros insigni pietate referros, quique summa eam utilitate, & laude præ omnium manibus habentur, quos in huius rei comprobatione adducere possemus, prolixitatis euitandæ gratia omittamus, non possumus præterire admirabiles illos libros præclarissimæ Virginis, ac SS. Matris nostræ THERESIAE, qui toto terrarum Orbe, cum omnium admiratione summis laudibus merito celebrantur, & ad communem fidelium utilitatem ex lingua Hispana, in qua ab ipsa B. THERESIA fuerunt conscripti, diuersis idiomatibus, videlicet Latino, Italico, Gallico, Germanico, Flandrico, & Polono, adhuc ante eius canonizationem, versi fuerunt.

Horum igitur caelestium librorum doctrinam, cum primo in lucem prodire, non defuerunt, qui bono fine (vt par est credere) fideique zelo succensi acriter reprehenderent, & damnarent, plura contra illam obijciētes, imò (vt bene adnotauit doctissimus Magister P. F. Basilius Pontius Legionensis Augustinianus, primariusque Theologus Salmanticensis in erudito Defensorio, quod pro doctrina Venerabilis Parentis nostri IOANNIS scripsit) eadem prorsus, quæ modo aduersus hanc mystici Doctōris nostri doctrinam obijciuntur, quibus omnibus abundantissimè, ac doctissimè satisfecit insignis ille vir Magister Frater Luuis Legionensis propter eius sapientiam, & scripta toto orbe celeberrimus in Apologia, quam pro defensione prædictæ doctrinæ THERESIAE nostræ edidit, vtilitè ostendit illam non solum ab omni erroris suspitione immunè, sed etiā diuinitus inspiratā, ac planè admirabilem, & celestem esse, idemque iudicarunt plures alij grauissimi, ac sapientissimi viri, quibus iudicium de eius libris commissum fuit, vel qui propriam de illis sententiam, post attentam eorum lectionem, & discussionem protulerunt, ex quibus octoginta quinque testes omni exceptione maiores iuridicè deponentes referunt sapientissimi illi, & Reuerendissimi Sacrae Rotæ Auditores in secundâ relatione typis iam mandata, quam pro solemnî huius præclaræ Virginis canonizatione Pontifici maximo Paulo V. post longam discussionem, ac maturam deliberationem fecerunt, in articulo secundo prædictæ relationis §. 2. pagina 149. cernere licet. Quæ etiam doctrinæ excellentia

ex rei exitu, longaque experientia, & vberimis fructibus, quos innumeri ex ea percepunt, quotidieque percipiunt, satis superque comprobata est: imò (vt recte citatus Magister Luisius Legionensis adnotauit) nullus vnquam ex huius doctrinae lectione illulus, aut deceptionem aliquam passus inuentus est, quin potius omnes ex eam Dei amorem vehementer accenduntur, & in Perfectionis via, orationisque, & contemplationis exercitijs mirifice instruuntur.

Ex quo factum est, vt eò auctoritatis doctrina hæc Sanctæ Matris nostræ THERESIAE iam perueniret, quò amplius nullam aliam (excepta canonica) peruenisse sciamus, imò nec peruenire posse videatur, siquidem non semel, aut iterum, sed saepius ab Apostolica Sede veluti canonizata fuit, dum Summi Pontifices Paulus V. Gregorius XV. felicitis recordationis, & Sanctissimus Dominus noster Urbanus VIII. in oratione, quam pro eius Officio approbarunt, præclara illa verba, *Celsa eius doctrina* apponi iusserunt: quam etiam orationem simul cum eius speciali officio Sacra Rituum Congregatio approbavit.

Hanc quoque doctrinae excellentiam, & sublimitatem considerantes Reuerendissimi Sacrae Rotæ auditores in secunda relatione iam citata art. 2. §. 1. pagin. 78. sic loquuntur: *Quartum argumentum sanctitatis B. THERESIAE elicitur ex libro spiritualibus, & plane diuinis quos, & Confessorum suorum iussu, & ex illis aliquos particulari Christi reuelatione conscriptos reliquit, qui præ manibus habentur, quibus per lectis clarissimi omnium ordinum Theologi Beate Theresie sapientiam admirantur, & facilem mysticarum passionum explanationem ad eò obstupefcunt, vt rarum genus sapientie eius videatur, quod de mystica Theologia Patres obscure, ac sparsim tradiderunt, à Virgine vna in methodum tam perspicue, atque concinne fuisse redactum: meritoque illam quasi spiritualis doctrinae Magistræ Ecclesiæ à Deo datam prædicant, conuicti scilicet experientia diuina lucis, & piorum affectuum, quos ex illius libro hauriunt, testanturque communiter doctrinam horum librorum non esse hominis, nec minus mulieris literarum ignara, sed Dei, & (vt aliqui subdunt) non adquisitam, sed infusam, & à Spiritu Sancto dictatam, maximaque vtilitatis fuisse, & esse, mirisque effectibus eorum Lectione in Ecclesiâ Dei consequutos esse, & in dies consequi. Et paucis interpositis subiungunt, Cum igitur Deus misericors B. THERESIAM Ecclesiæ illuminanda, & pietati augendo destinauerit, omnino sentiendum videtur Deum ipsum qua solet sui communicatione, & illam prius excellenter illuminasse, & sanctitate insigni condecorasse. Sed ne huiusmodi encomia quasi hyperbolicè dicta ab aliquo temere habeantur, tria in eis perpendenda sunt, scilicet grauitas materiae, auctoritas loquentium, & dignitas audientis. Primum quidem est Sanctorum canonizatio pertinens ad res Fidei, quæ inter grauiora quæque grauius est. Secundum verò est oratio sapientissimorum iudicum Romanæ Rotæ per multorum testium depositiones iuridice exceptas vera colligentium. Tertium autem ipsummet supremum Ecclesiæ caput diffinitionem super hoc daturum. Sanè hæc tria nullatenus hyperbolica patiuntur verba, sed veritatem nudam exigunt.*

Quibus tandem accedit testimonium aliud omni exceptione maius, Summi scilicet Pontificis Gregorij XV. in Bulla canonizationis Sanctæ THERESIAE vbi numer. 3. sic loquitur: *Quam Dominus ad tantum opus per agendum abundanter impleuit spiritu sapientia, & intellectu, & postea numer. 20. sic subiungit: Adimpleuit eam*

B.
Joanni.
à Cruce

Opera
mystica

NVT

129

ffritu intelligentia, vt non solum bonorum operum in Ecclesia Dei exempla relinqueret, sed illam
 cœlestis sapientia imbribus irrigaret, editis de mystica Theologia, alijsq; etiam multa pietate refer-
 tis libellis, ex quibus fidelium mentes vberè imos fructus percipiunt, & ad superne patriæ deside-
 rium maximè excitantur, &c. Hæc Summus Pontifex in THERESIÆ nostræ doctri-
 næ commendationem & laudem, ex quo, & ex hinc vsque dictis maxima eius aucto-
 ritas satis superque demonstratur.

Hæc autem omnia sic aliquantulum latiùs commemorauimus propter duo: pri-
 mo scilicet, vt appareat, multoties libros, quantumuis insigni pietate, & præclara do-
 ctrina refertos, aliquorum etiam piorum, & doctorum offensionem, districtiorem-
 que censuram ad tempus pati, ex qua tamen, postquam talis doctrina ab exercitatis,
 & sapientioribus viris sincero animo attentius legitur, maturiusq; perpenditur, non
 obsecrata, aut aliquo modo suspecta, sed multo magis illustrata manet. Vnde id et-
 iam in his Venerabilis Parentis nostri libris, quos omnino veram, & catholicam, imò
 & valde præclaram, ac sublimem in Theologia mystica doctrinam diuinitus inspi-
 ratam vndique continere non possumus dubitare, euenturum meritò speramus,
 imò & iam euenisse gaudemus; siquidem doctrina hæc à pluribus grauissimis, ac
 sapientissimis viris iam approbata, & eximie laudata est, vt sequenti capite osten-
 demus.

Deinde alia etiam de causâ summam librorum THERESIÆ nostræ auctoritatem
 sic stabilimus, vt cum in progressu huius operis sæpè doctrinam illius in confirma-
 tionem huius, quam defendendam, & explicandam suscepimus adduxerimus, ma-
 nifeste ostendentes propositiones omnes in Doctore nostro mystico ab aliquibus a-
 nimaduersas, in Sanctæ THERESIÆ libris expresse contineri, eandemque pro-
 fus doctrinam, vt pote ab eodem cœlesti Magistro acceptam, vtrumque Pa-
 rentem nostrum, scilicet THERESIAM, & IOANNEM docuisse, statim
 etiam quanta sit doctrinæ IOANNIS nostri securitas, sublimitas, & auctoritas
 demonstratum maneat: quia reuera, dùm THERESIÆ doctrina formaliter
 in se ipsa (vt scholastico loquamur more) adeò insigniter à tot, tantisque viris, imò
 & à Summis Pontificibus approbata, laudata, & commendata fuit, doctrina quo-
 que Venerabilis nostri IOANNIS, vt pote omnino eadem, eandem quoque appro-
 bationem, laudem, & commendationem in illa virtualiter obtinuit. Vnde illud pro-
 certo statuendum est (quod rectè adnotauit sapientissimus Magister Frater Basilius
 Pontius Legionensis, in Defensorio supra citato n. 3. & 6.) neminem posse aduersus
 IOANNIS nostri doctrinam insurgere, quin, eo ipso, aduersus THERESIÆ quoque
 insurgat doctrinam; omnem suspicionem, quæ de illa habeatur, de hac quoque ha-
 beri, omniaque proinde tela, quæ aduersus illam obijciantur, aduersus
 hanc etiam contorqueri. Sed hoc iam ad sequentis

Capitis argumentum spectat.

(* * *)

CAPVT